

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DGW-8.054.7.2024
Warszawa, 02 grudnia 2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na zapytanie nr 1829 z dnia 12 listopada br. Posła na Sejm RP, Pana Piotra Kowala w sprawie dostępności funduszy na rozwój infrastruktury wodnej, poniżej przedstawiam stosowne informacje.

1. *Jakie są dostępne możliwości pozyskiwania funduszy przez gminy na realizację projektów związanych z infrastrukturą wodną, w szczególności na:*
 - a) *Budowę hydroforni wodnych,*
 - b) *Modernizację oraz budowę oczyszczalni ścieków,*
 - c) *Rozbudowę sieci wodociągowej?*

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym gminy (art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków Dz. U. z 2024 r. poz. 757, oraz art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572), dlatego inwestycje w tym zakresie są finansowane przez jednostki samorządu terytorialnego ze środków własnych.

Niemniej inwestycje w gospodarce wodno – ściekowej wspierane są również ze środków krajowych i zagranicznych w ramach:

- Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko na lata 2021-2027 (FEniKS),
- Programów regionalnych w polityce spójności w perspektywie finansowej 2021-2027,
- Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO),
- Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027,
- Programów krajowych Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Syntetyczna informacja na temat finansowania gospodarki wodno-ściekowej znajdują się pod linkami:

<https://www.gov.pl/web/infrastruktura/finansowanie-zaopatrzenia-w-wode>

<https://www.gov.pl/web/infrastruktura/finansowanie-gospodarki-ściekowej>

Szczegółowych informacji na temat poszczególnych mechanizmów finansowych udzielają właściwe jednostki zarządzające.

2. *Czy istnieją programy rządowe lub unijne, które mogą być wykorzystane przez gminy w województwie kujawsko-pomorskim do finansowania inwestycji związanych z infrastrukturą wodną?*

W ramach regionalnego programu operacyjnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021 – 2027 jednostki samorządu terytorialnego mogły ubiegać się o dofinansowanie inwestycji związanych z infrastrukturą wodną w ramach następujących działań:

- 2.6 Adaptacja do zmian klimatu w miastach BydOF-IP na projekty w zakresie adaptacji do zmian klimatu w miastach i innych obszarach zurbanizowanych, ukierunkowane na zapobieganie i ograniczenie skutków ekstremalnych zjawisk klimatycznych,
- 2.9 Mała retencja i adaptacja do zmian klimatu w regionie na projekty związane z rozwojem infrastruktury małej retencji wodnej, w tym budowy lub remontu urządzeń służących do retencjonowania wód (np. jazy, zastawki, podpiętrzenia) oraz na przedsięwzięcia przywracające zdolności retencyjne naturalnych terenów podmokłych, odtwarzające tereny podmokłe, przywracające naturalne koryta rzeczne,
- 2.10 Efektywne gospodarowanie wodą do spożycia i poprawa jej jakości BydOF-IP
2.11 Efektywne gospodarowanie wodą do spożycia i poprawa jej jakości ZITY regionalne na projekty w zakresie modernizacji/naprawy sieci wodociągowych, inteligentne systemy monitorowania i zarządzania siecią wodociągową, modernizację stacji uzdatniania wody oraz rozbudowę systemów wodociągowych (m.in. nowe sieci wodociągowe, nowe stacje uzdatniania wody i ujęcia) w przypadkach, gdy zapewniona była gospodarka ściekowa zgodna z przepisami krajowymi i unijnymi na danym obszarze,
- 2.12 Wsparcie infrastruktury kanalizacyjnej oraz oczyszczania ścieków komunalnych na kompleksowe projekty z zakresu gospodarki wodno-ściekowej (oczyszczalnie i sieci) w ramach KPOŚK w aglomeracjach od 10 tys. do poniżej 15 tys. RLM, instalacje odwadniania i kompostowania osadów ściekowych w oczyszczalniach ścieków w ramach KPOŚK w aglomeracjach od 10 tys. do poniżej 15 tys. RLM oraz rozbudowę systemów wodociągowych (m.in. nowe sieci wodociągowe, nowe stacje uzdatniania wody i ujęcia) jako elementu projektów dotyczących gospodarki ściekowej.

3. *Jakie mechanizmy finansowania mogą wesprzeć działania związane z przeciwdziałaniem stepowieniu i ochroną zasobów wodnych w regionie Kujaw?*

Wśród mechanizmów finansowania, które mogą wesprzeć działania związane z przeciwdziałaniem stepowieniu i ochroną zasobów wodnych należy wymienić pożyczki udzielane przez krajowe i międzynarodowe instytucje finansowe. Instytucje takie jak Europejski Bank Inwestycyjny (EBI), Bank Rozwoju Rady Europy oraz Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju oferują pożyczki krótko i długoterminowe, gwarancje, finansowanie łączone (pożyczki i pomoc bezzwrotna) oraz wsparcie eksperckie w zakresie przygotowania i wdrażania projektów inwestycyjnych. EBI, jako Bank Unii Europejskiej, ale także bank klimatyczny, w sposób szczególnie wspiera priorytety i polityki UE w tym zakresie. Zapewnienie dostępności wody i infrastruktury sanitarnej oraz zrównoważone zarządzanie sektorem wodnym jest obecnie jednym z najważniejszych wyzwań.

W warunkach krajowych Bank Gospodarstwa Krajowego udziela pożyczek wspierających zieloną transformację miast, w tym m.in. na zwiększenie terenów

zieleni w miastach i powierzchni biologicznie czynnej (w tym tworzenie farm i upraw miejskich), ochronę tych już istniejących oraz rozbudowę i doposażenie terenów zieleni w infrastrukturę techniczną zachęcającą do korzystania z nich.

Jednym z dostępnych instrumentów finansowania jest partnerstwo publiczno – prywatne (PPP). PPP jest to sposób realizacji zadań publicznych, oparty na wieloletniej umowie określającej podział zadań i ryzyk pomiędzy podmiotem publicznym, a partnerem prywatnym. Celem PPP jest świadczenie określonej usługi publicznej przez partnera prywatnego w oparciu o stworzoną przez niego infrastrukturę, za wynagrodzeniem. Przedsięwzięcie PPP to budowa lub remont infrastruktury publicznej, połączone z jej utrzymaniem i/lub zarządzaniem. Realizacja inwestycji w formule PPP to szereg korzyści dla instytucji publicznych (np. realizacja inwestycji na czas i zgodnie z zaplanowanym budżetem), ale przede wszystkim jest to możliwość optymalizacji wydatkowania środków budżetowych poprzez zaangażowanie kapitału prywatnego w inwestycje publiczne, oraz możliwość skorzystania ze specjalistycznej wiedzy sektorowej i doświadczenia biznesu. Sukces w realizacji projektu PPP to nie tylko dobrze przygotowana dokumentacja i skutecznie rozstrzygnięte postępowanie na wybór partnera prywatnego, ale przede wszystkim wieloletnia korzystna dla obu stron współpraca podmiotu publicznego i partnera prywatnego w całym cyklu życia projektu.

4. *Jakie są dostępne środki finansowe na rozwój infrastruktury wodnej w kontekście walki ze zmianami klimatycznymi i poprawy zarządzania zasobami wodnymi?*

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej prowadzi nabór wniosków w ramach programu priorytetowego „Adaptacja do zmian klimatu”. Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki oraz podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego mogą ubogać się o dotacje na działania z zakresu zapobiegania powodzi i suszy: retencję korytową lub przykorytową, w tym na działania na rzecz renaturyzacji koryta cieków, rewitalizacji starorzeczy oraz odtwarzania mokradeł oraz o pożyczki na działania z zakresu zapobiegania powodzi i suszy: działania w zakresie adaptacji do zmian klimatu, w tym na „zielono-niebieską” infrastrukturę, likwidację powierzchni nieprzepuszczalnych, zrównoważone systemy zagospodarowania wód opadowych i kanalizację deszczową (finansowanie budowy kanalizacji deszczowej jest dopuszczalne, o ile przewidziano także inne działania służące adaptacji do zmian klimatu), obiekty służące retencji wody oraz na retencję korytową lub przykorytową, w tym na działania na rzecz renaturyzacji koryta cieków, rewitalizacji starorzeczy oraz odtwarzania mokradeł. Budżet naboru dla zwrotnych form finansowania wynosi do 750 000 tys. zł., zaś budżet naboru dla bezzwrotnych form finansowania wynosi do 400 000 tys. zł.

Z wyrazami szacunku

Dokument podpisany elektronicznie przez:

Z upoważnienia Ministra Infrastruktury

Przemysław Koperski

Podsekretarz Stanu